

(Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osastoa soveltamalla annetut säädökset)

NEUVOSTON PÄÄTÖS,
tehty 22 päivänä tammikuuta 2001,
poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean perustamisesta
(2001/78/YUTP)

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen ja erityisesti sen 28 artiklan 1 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan yhteisön perustamissopimuksen ja erityisesti sen 207 artiklan,

palauttaa mieleen Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 25 artiklan,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Helsingin Eurooppa-neuvosto pääsi periaatteelliseen yhteisymmärrykseen poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean perustamisesta ja kyseisen Eurooppa-neuvoston päätelmien pohjalta perustettiin poliittisten ja turvallisuusasioiden väliaikainen komitea neuvoston päätöksellä 2000/143/YUTP ⁽¹⁾.
- (2) Nizzassa 7—11 päivänä joulukuuta 2000 kokoontunut Eurooppa-neuvosto pääsi yhteisymmärrykseen pysyvän poliittisten ja turvallisuusasioiden komitean perustamisesta ja määritteli sen aseman, menettelytavat ja tehtävät.
- (3) Nizzan Eurooppa-neuvoston antamien suuntaviivojen mukaisesti tämä komitea tulisi saattaa valmiuteen aloittaa työnsä.
- (4) Periaatetta jäsenvaltion yhtenäisestä edustuksesta unionissa on kunnioitettava täysimääräisesti,

ON PÄÄTTÄNYT SEURAAVAA:

1 artikla

Perustetaan poliittisten ja turvallisuusasioiden komitea (PTK), jäljempänä 'komitea', perustamissopimuksen 25 artiklassa tarkoitetun komitean pysyväksi kokoonpanoksi.

2 artikla

Komitean asema, menettelytavat ja tehtävät määritellään liitteessä, joka on toisinto Nizzan Eurooppa-neuvoston hyväksymän puheenjohtajavaltion selvityksen liitteestä III.

3 artikla

Tämä päätös tulee voimaan päivänä, jona se tehdään.

4 artikla

Tämä päätös julkaistaan virallisessa lehdessä.

Tehty Brysselissä 22 päivänä tammikuuta 2001.

Neuvoston puolesta

Puheenjohtaja

A. LINDH

⁽¹⁾ Päätös 2000/143/YUTP, tehty 14 päivänä helmikuuta 2000, poliittisten ja turvallisuusasioiden väliaikaisen komitean perustamisesta (EYVL L 49, 22.2.2000, s. 1).

LIITE

POLIITTISTEN JA TURVALLISUUSASIOIDEN KOMITEA

Helsingissä hyväksytyssä lähestymistavassa poliittisten ja turvallisuusasioiden komiteasta (PTK) tehtiin Euroopan turvallisuus- ja puolustuspolitiikan (ETPP) sekä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan (YUTP) perusta: "Komitea käsittelee yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan kaikkia puolia, mukaan lukien Euroopan yhteinen turvallisuus- ja puolustuspolitiikka ..." Komitealla on keskeinen tehtävä kriisiä koskevien EU:n toimien määrittelyssä ja seurannassa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 207 artiklan soveltamista.

PTK hoitaa kaikkia Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 25 artiklassa määriteltyjä tehtäviä. Se voi kokoontua poliittisten osastojen päällikköjen kokouksissa.

Yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan pääsihteeri/korkea edustaja voi, neuvoteltuaan puheenjohtajavaltion kanssa, toimia PTK:n puheenjohtajana erityisesti kriisitilanteissa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 18 artiklan soveltamista.

1. PTK:n tehtäviin kuuluu erityisesti

- a) seurata kansainvälistä tilannetta yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan aloilla, osallistua politiikan määrittelyyn antamalla neuvostolle lausuntoja tämän pyynnöstä tai omasta aloitteestaan sekä valvoa sovitun politiikan täytäntöönpanoa, sanotun kuitenkaan rajoittamatta Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 207 artiklan soveltamista sekä puheenjohtajavaltion ja komission toimivaltaa;
- b) tarkastella ehdotuksia yleisten asioiden neuvoston päätelmiksi niiltä osin kuin ne koskevat komiteaa;
- c) antaa ohjeita muille komiteoille YUTP:n alaan kuuluvissa asioissa;
- d) olla pääsihteerin/korkean edustajan ja erityisedustajien ensisijainen keskustelukumppani;
- e) määrittellä suuntaviivoja sotilaskomiteaa varten, joka antaa PTK:lle neuvoja ja suosituksia. Sotilaskomitean puheenjohtaja, joka huolehtii yhteyksistä EU:n sotilasesikuntaan, osallistuu aina tarvittaessa PTK:n kokouksiin;
- f) ottaa vastaan tietoja, suosituksia ja lausuntoja siviilikriisinhallintakomitealta ja määrittelee tälle suuntaviivoja YUTP:n alaan kuuluvissa asioissa;
- g) koordinoida, seurata ja valvoa YUTP:n alaan kuuluvien asioiden käsittelyä eri työryhmissä, joita varten se voi määrittellä suuntaviivoja ja joiden raportit sen pitää tarkastaa;
- h) johtaa poliittista vuoropuhelua tasollaan ja perustamissopimuksessa määrätyissä kokouksissa;
- i) olla ensisijainen yksikkö, jossa käydään ETPP:n alan vuoropuhelua 15 ja 6 valtion sekä Naton kanssa, asiaa koskevilla asiakirjoilla vahvistettujen menettelyjen mukaisesti;
- j) vastata neuvoston alaisuudessa sotilaallisten voimavarojen kehittämisen poliittisesta johdosta siten, että se ottaa huomioon niiden kriisien luonteen, joiden ratkaisemiseen Euroopan unioni aikoo osallistua. Sotilaallisten voimavarojen kehittämisen yhteydessä PTK saa lausunnon sotilaskomitealta, jota avustaa EU:n sotilasesikunta.

2. Lisäksi kriisin vallitessa PTK on se neuvoston yksikkö, jossa käsitellään kriisitilanteita ja tarkastellaan Euroopan unionin toimien kaikkia mahdollisia vaihtoehtoja yhteisen toimielinjärjestelmän puitteissa ja sanotun rajoittamatta kunkin pilarin päätöksentekomenettelyjä ja täytäntöönpanomenettelyjä. Näin ollen oikeudellisesti sitovien päätösten tekemisessä toimivaltaisista ovat ainoastaan neuvosto, jonka työn valmistelu tapahtuu pysyvien edustajien komiteassa, ja komissio, kumpikin toimivaltuuksiansa rajoissa ja perussopimuksissa määrättyjä menettelyjä noudattaen. Komissio käyttää valtuuksiaan, aloiteoikeus mukaan lukien, perussopimusten mukaisesti. Pysyvien edustajien komitea hoitaa ne tehtävät, jotka sille on annettu Euroopan yhteisön perustamissopimuksen 207 artiklassa ja neuvoston työjärjestyksen 19 artiklassa. Tätä varten PTK antaa asiat sen käsiteltäväksi hyvissä ajoin.

Kriisitilanteissa tiivis yhteistyö näiden elinten välillä on erittäin tarpeellista. Se taataan muun muassa seuraavin tavoin:

- a) PTK:n puheenjohtaja osallistuu aina tarvittaessa pysyvien edustajien komitean kokouksiin;
- b) ulkosuhteiden neuvoston tehtävänä on huolehtia työskentelyn tehokkaasta ja jatkuvasta yhteensovittamisesta YUTP:n alan ja muiden pilarien välillä (Neuvoston 11 päivänä toukokuuta 1992 antamien päätelmien liite).

Kriisiin liittyvien Euroopan unionin toimien valmistelemiseksi PTK:n tehtävänä on ehdottaa neuvostolle ne poliittiset tavoitteet, joihin unionin olisi pyrittävä, ja suositella johdonmukainen vaihtoehtojen kokonaisuus, jolla voidaan edistää kriisin ratkaisemista. Se voi muun muassa laatia lausunnon, jossa se suosittelee neuvostolle yhteisen toiminnan hyväksymistä. Se valvoo päätettyjen toimenpiteiden täytäntöönpanoa ja arvioi niiden vaikutuksia, sanotun kuitenkaan rajoittamatta komission asemaa. Komissio tiedottaa PTK:lle niistä toimenpiteistä, joita se on toteuttanut tai joita se aikoo toteuttaa. Jäsenvaltiot tiedottavat PTK:lle niistä toimenpiteistä, joita ne ovat toteuttaneet tai joita ne aikovat toteuttaa kansallisella tasolla.

PTK huolehtii kriisiin liittyvien EU:n sotilaallisten toimien poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta. Tätä varten se muun muassa arvioi sotilaskomitean lausuntojen ja suositusten pohjalta neuvostolle esitettävät ensisijaiset tekijät (sotilaalliset strategiavaihtoehdot, mukaan lukien johtamisjärjestelyt, operaation toiminta-ajatus, operaatiosuunnitelma).

PTK:lla on merkittävä asema tehostettaessa neuvotteluja Naton ja asianomaisten kolmansien maiden kanssa.

Pääsihteeri/korkea edustaja ohjaa tilannekeskuksen toimintaa PTK:n työskentelyn pohjalta. Tilannekeskus avustaa PTK:ta ja antaa tälle tietoja kriisinhallinnalle sopivissa olosuhteissa.

Jotta PTK voisi huolehtia täysimääräisesti sotilaallisen kriisinhallintaoperaation poliittisesta valvonnasta ja strategisesta johdosta, seuraavat määräykset pannaan täytäntöön:

- a) Operaation käynnistämistä varten PTK antaa neuvostolle sotilaskomitean lausuntoon pohjautuvan suosituksen neuvoston työskentelyn valmistelua koskevien tavanomaisten menettelyjen mukaisesti. Tältä pohjalta neuvosto päättää käynnistää operaation yhteisen toiminnan puitteissa.
 - b) Kyseisessä yhteisessä toiminnassa määritetään Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 18 ja 26 artiklan mukaisesti muun muassa pääsihteerin/korkean edustajan asema niiden toimenpiteiden täytäntöönpanossa, jotka liittyvät PTK:n suorittamaan poliittiseen valvontaan ja strategiseen johtoon. Näiden toimenpiteiden osalta pääsihteeri/korkea edustaja toimii PTK:n puoltavan lausunnon pohjalta. Jos katsotaan tarpeelliseksi, että neuvosto tekee uuden päätöksen, se voidaan tehdä yksinkertaistettua kirjallista menettelyä käyttäen (neuvoston työjärjestyksen 12 artiklan 4 kohta).
 - c) Operaation kulkua selostetaan neuvostolle PTK:n raporteissa, jotka pääsihteeri/korkea edustaja esittelee PTK:n puheenjohtajan ominaisuudessa.
-